

Muhasebe Müdürlüğü'ne

SİRKÜ : 2003/10

- Konu : 1- Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi
2- Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluş ve Ana Sözleşme
Değ. İşl. İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (İç Ticaret 2003/3)
3- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına
İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (2003/3)
4- 2003/II. Geçici Vergi Dönemi Finansman Gider Kısıtlaması Oranı
5- Ticari İşlemler ve Finansal Hareketlerin Tahsil ve
Ödemelerinin Tevsiki Zorunluluğuna Dair Tebliğde Yapılan Değişiklikler
6- KOSGEB Destekleri Yönetmeliği
7- Kıdem Tazminatı Tavanı
8- EKP ve ÖİV Tutarları

KAYSERİ
04.08.2003

1-) Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi

01.07.2003 tarihinden itibaren yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri kapsamında finansal kiralama yoluyla edinilen iktisadi kıymetler ve finansal kiralama borçlarının muhasebeleştirilmesi ile ilgili olarak 31.07.2003 tarih ve 28185 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan (11) Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre finansal kiralama yapan kiracı işletmelerde finansal kiralamaya konu olan ve kullanım hakkı olarak aktifleştirilen iktisadi kıymet ve bu iktisadi kıymete ilişkin borçlar;

- 260- Fin.Kir. Konu İkt. Kıymet Kullanma Hakkı
302- Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri
402- Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri
301- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
401- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

Şeklinde kayda alınacaktır.

Vadesi bir yılı geçmeyen finansal kiralamaya ilişkin kiralama sözleşmesi borç tutarı 301- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar hesabına alacak, finansal kiralamaya konu olan ilgili varlık ise kira ödemelerinin bugünkü değeri veya varlığın rayiç bedelinden düşük olanı ile 260- Finansal Kiralamaya Konu İktisadi Kıymet Kullanma Hakkı hesabına borç ve bu iki tutar arasındaki fark da 302-Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri" hesabına borç kaydedilecektir. Vadenin bir yıldan fazla olduğu durumlarda 401- ve 402- no.lu hesaplar kullanılacaktır.

Örnek: 10.08.2003 tarihinde rayiç bedeli 17.597.000.000 TL. olan 10 adet bilgisayar 12 ay vade ile 23.287.200.000 TL. bedelle finansal kiralama şirketi aracılığı ile finansal kiralama yoluyla alınmıştır. Ana para ve faiz ödemeleri 1.940.600.000 TL. tutarında eşit taksitlerle yapılacaktır. Alım işlemine ve kira ödemelerine ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Taksit	Vade	Ana Para (TL.)	Faiz (TL.)	Toplam (TL.)
1.	10.08.2003	1.466.416.666	474.183.334	1.940.599.000
2.	10.09.2003	1.466.416.666	474.183.334	1.940.599.000
3.	10.10.2003	1.466.416.666	474.183.334	1.940.599.000
4.	10.11.2003	1.466.416.666	474.183.334	1.940.599.000
5.	10.12.2003	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
6.	10.01.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
7.	10.02.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000

8.	10.03.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
9.	10.04.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
10.	10.05.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
11.	10.06.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
12.	10.07.2004	1.466.416.667	474.183.333	1.940.600.000
Toplam		17.597.000.000	5.690.200.000	23.287.200.000

a) Kira Sözleşmesinin Aktifleştirilmesine İlişkin Kayıt

260- Fin. Kir. Konu İkt. Kıy. Kullanma Hakkı	17.597.000.000	
302- Ert. Fin. Kiralama Bor. Mal.	5.690.200.000	
301- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		23.287.200.000

b) Finansal Kiralama Ödeme Döneminde Fatura Düzenlendiği Zaman Yapılacak Kayıt

301- Finansal Kiralama İşl. Borçlar	1.940.600.000	
780- Finansman Giderleri	474.183.333	
191- İndirilecek KDV	19.406.000	
302- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri		474.183.333
320- Satıcılar		1.960.006.000

c) Anapara ve Faiz Ödemelerine İlişkin Kayıt

320- Satıcılar	1.960.006.000	
100/102-		1.960.006.000

* Finansal kiralamada ilk yıl faiz giderlerinin aktifleştirilen "kullanım hakkına" ilave edilmesi konusunda Maliye Bakanlığınca yapılacak bir açıklamaya ihtiyaç bulunmaktadır.

** Finansal kiralama yoluyla edinilen ve aktifleştirilen iktisadi kıymet kullanım hakkı, VUK ve ilgili genel tebliğlerde bu iktisadi kıymet için tespit edilmiş amortisman sürelerinde amorti edilecek ve yeniden değerlemeye tabi tutulabilecektir. Sözleşmenin fesholması halinde kalan dönemler için iktisadi kıymetle ilgili olarak amortisman ayrılmayacak ve yeniden değerlendirilmeyecektir.

*** Finansal kiralama işlemlerinde faizlerin gider kaydı işlemleri geçici vergi dönemlerinde veya yıl sonlarında yapılmayacak, ödeme dönemlerinde yapılacaktır. Buna göre finansal kiralama ödeme dönemlerinde anapara ve faiz giderleri kayda alınacak olup, her ödeme döneminde yapılan ödemelerin anapara ve faiz tutarları belirlenecektir.

**** Finansal kiralama sözleşmelerinin özel durumları ve şartlarının her sözleşme için ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

2-) Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluş ve Ana Sözleşme Değişikliği İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (İç Ticaret 2003/3)

Anonim ve limited şirketlerin kuruluş ve ana sözleşme değişikliği işlemlerine ilişkin esaslarla ilgili olarak 25.07.2003 tarih ve 25179 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2003/3 no.lu İç Ticaret Tebliği ile ayrıntılı açıklamalarda bulunulmuş bu meyanda

* Ortaklar C/H'ından sermayeye ilave edilmesi öngörülen tutarların sermaye artırımına geçilmenden önce tespit ettirilmesi ve sermaye artırımının bu yolla yapılacağına ana sözleşmeye dercedilmesi gerektiğine dair kural ile (m. Ek 2 F)

** Nakit sermaye taahhüdüne ilişkin ödemelerin şirket tarafından bir bankada veya özel finans kurumunda şirket adına açılacak hesaba yatırılacağına dair (m. 6)

Kurallara dikkat edilmesi gerekmektedir.

3-) 2002/4367 Sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2002/1 No.lu Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2003/3 No.lu Tebliğ

17.07.2003 tarih ve 25171 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2002/1 No.lu Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2003/3 No.lu Tebliğ ile 2002/1 no.lu Tebliğin *teşvik belgesinin revizesi* başlıklı 34. maddesi değiştirilerek “teşvik belgelerinde kayıtlı sabit yatırım tutarları ile ilgili olarak teşvik belgesi üzerinde revize yapılmaksızın ilgili yıllarda yapılmayan harcamaların sonraki yıllarda yeniden değerlendirme oranı kadar artırılması uygulaması” kaldırılmıştır.

Yapılan yeni düzenleme ile sabit yatırım tutarında %100’ün üzerinde artış veya %50’nin üzerindeki azalışlarda yatırımcılara teşvik belgesinin revizesi imkanı getirilmiş, ancak yatırım indiriminden yararlanacak ve/veya kredi kullanacak firmaların %100 ve %50 oranlarına bağlı kalmaksızın teşvik belgelerinin revize ettirmeleri gerektiği belirtilmiştir. Buna göre yatırım harcamaları, teşvik belgesindeki sabit yatırım tutarının üzerinde gerçekleşen işletmeler, bu harcamaların yatırım indiriminden yararlanabilmesi veya kullanılacak kredi tutarının belirlenmesinde dikkate alınabilmesi için belge yatırım tutarlarının revize ettirilmesi gerekmektedir.

Uygulamanın yürürlük tarihi 17.07.2003 olup, teşvik belgesi kapsamında yatırım yapan ve yatırım indiriminden yararlanacak mükelleflerin yukarıdaki hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir.

4-) 2003/II. Geçici Vergi Dönemi Finansman Gider Kısıtlaması Oranı

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2003/II. dönem kazançlarının tespitinde gider indirimi kısıtlaması uygulamasına esas alınacak indirim oranı 01.08.2003 tarih ve 25186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurumlar Vergisi Kanunu 82 Seri No.lu Genel Tebliğinde % 72,23 olarak tespit edilmiştir.

Bu durumda, tespit edilen orana göre finansman gider kısıtlaması uygulaması kapsamına giren mükellefler, kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurlarının (% 72,23 x % 25 =) % 18’ini 2003/II. dönem kazançlarının tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alacaklardır.

5-) Ticari İşlemler ve Finansal Hareketlerin Tahsil ve Ödemelerinin Tevsiki Zorunluluğuna Dair Tebliğde Yapılan Değişiklikler

Maliye Bakanlığınca ticari işlemler ve finansal hareketlerin taraflarının izlenmesi ve vergiyi doğuran olayların mali kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit edilmesi amacıyla yayımlanan VUK 320 Seri No.lu Genel Tebliğinde 01.08.2003 tarih ve 25186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 323 Seri No.lu Genel Tebliğ ile değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan değişiklikler;

Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak zorunda olan çiftçiler, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden (Türkiye’de mukim olmayan yabancılar hariç) mal veya hizmet bedeli olarak yapacakları tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğu kapsamına giren limit 5.000.000.000 TL.’den 10.000.000.000 TL.’sına yükseltilmiştir.

01/08/2003 tarihinden itibaren yukarıda açıklanan mükellefler toplam tutarı 10.000.000.000 TL.’yi aşan her türlü mal ve hizmet bedeli, avans, depozito, pey akçesi gibi ödeme veya tahsilatları banka veya özel finans kurumu aracılığıyla yapacaklar ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsik edeceklerdir. PTT aracılığıyla

yapılacak tahsilat ve ödemeler de tevsik kapsamına alınmıştır. Tespit edilen tutarın altında kalan tahsilat veya ödemelerin de bu kurumlar aracılığıyla yapılması ihtiyaridir.

Tevsik zorunluluğu kapsamına giren kişiler ile nihai tüketicilerin genel ve katma bütçeli idareler ile döner sermaye işletmelerine yapacakları ödeme veya tahsilat işlemlerine ilave olarak; *Sermaye piyasası aracı kurumlarında, Yetkili döviz müesseselerinde, Noterlerde, Tapu idarelerinde* yapılan işlemlere konu ödeme ve tahsilatların banka veya özel finans kurumu aracılığıyla yapılması zorunlu bulunmamaktadır.

Söz konusu düzenlemeye uymayan mükelleflere her bir işlem için özel usulsüzlük cezası kesilmesi, mükellefler arası ticari işlemlerde birinin tahsilatı diğerinin ödemesi olacağından özel usulsüzlük cezasının her iki mükellef içinde uygulanması öngörülmüştür.

6-) KOSGEB Destekleri Yönetmeliği

30.06.2003 tarih ve 25154 sayılı Resmi Gazetede KOSGEB Destekleri Yönetmeliği yayımlanmıştır.

1-150 arasında işçi çalıştıran ve imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelere, girişimcilere, KOSGEB tarafından gerçekleştirilen özel amaçlı projeler çerçevesinde işbirliği yapılan Meslek Kuruluşlarına ve Sektörel Dış Ticaret Şirketlerine KOSGEB tarafından verilen; Danışmanlık, CE İşaretlemesine ilişkin Test ve Genel Test/Analiz, Teknoloji Araştırma ve Geliştirme, Bilgi Ağları ve E-iş, Yerel Ekonomik Araştırma, Ortak Kullanım Amaçlı Makine ve Teçhizat, Eğitim, Yurtdışı Pazar Araştırma, İhracat Amaçlı Yurtdışı İş Gezisi, Milli Katılım Düzeyindeki Yurtdışı Fuarlara Katılım, Milli Katılım Dışındaki Yurtdışı Fuarlara Katılım, Yurtdışı Daimi Sergilere Katılım, Yurtiçi Uluslararası Sanayi İhtisas Fuarlarına Katılım, Yurtiçi KOSGEB Bölgesel Fuarlarına Katılım, İhracata Yönlendirme, Marka Oluşturma ve Tanıtım, İş Geliştirme Merkezi, Yeni Girişimci, Nitelikli Eleman İstihdamı, Bilgisayar Yazılımı, Patent -Faydalı Model- Endüstriyel Tasarım ve Altyapı, Üstyapı Proje Desteklerinin kapsamı, başvuru ve değerlendirilmesi, destek miktarı, oranı ve ödemenin yapılması ile ilgili hususları kapsayan bu yönetmeliği word formatında temin edebileceğiniz adres : www.erciyesymm.com/KOSGEBDestekleriYönetmeliği.doc

7-) Kıdem Tazminatı Tavanı

Bakanlar Kurulu'nca yeniden belirlenen ve memur maaşlarında esas alınan taban aylığı katsayısına göre, Kıdem Tazminatı Tavanı da yeniden belirlenmiştir. 01.01.2003-30.06.2003 tarihleri arasında 1.323.950.000 TL. olan Kıdem Tazminatı Tavanı, 01.07.2003 tarihinden itibaren **1.389.950.000 TL.** olarak uygulanacaktır.

8-) EKP ve Özel İşlem Vergisi Tutarları

17.07.2003 tarih ve 25171 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2003/5751 sayılı BKK eki Karar ile Özel İşlem Vergisi 2003/5752 sayılı BKK eki Karar ile de EKP tutarları aşağıda belirtildiği üzere artırılmıştır.

		EKP Tutarı	ÖİV Tutarı
1.	Vergi daireleri ve belediyelere verilen beyannameler	2.000.000 TL	6.000.000 TL
2.	Sosyal sigortalar kurumuna verilen sigorta pirim bildireleri	2.000.000 TL	6.000.000 TL
3.	Gümrük idarelerine verilen beyannameler	5.000.000 TL	15.000.000 TL
4.	Belediyelere verilen beyannameler	2.000.000 TL	6.000.000 TL
5.	Silah taşıma ve bulundurma vesikalarından	50.000.000 TL	200.000.000 TL
6.	Kara avcılığı ruhsat tezkerelerinden	25.000.000 TL	100.000.000 TL

7.	Hava yolu ile iç hat yolcu taşımacılığında düzenlenen		
	- Her bir bilet için	2.500.000 TL	7.000.000 TL
	- Dönüslü biletler için	5.000.000 TL	14.000.000 TL
8.	Cep telefonu için adlarına gsm aboneliği tesis edilenlerden	7.000.000 TL	16.000.000 TL
9.	Tapu işlemlerinde harç mükellefiyeti doğuran her bir işlemin taraflarından	10.000.000 TL	25.000.000 TL

Söz konusu artışlar 22.07.2003 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

